

Posudek na bakalářskou práci

Národní ztráta tváře ve Wang Šuově satíře *Hlavně mě nenazývejte člověkem*

Autor: Olena Ryzhova

Vedoucí práce: Veronika Teryngerová

Studentka předložila bakalářskou práci o zpracování tématu kolektivní ztráty tváře v satirickém díle moderní čínské literatury *Hlavně mě nenazývejte člověkem* od Wang Šua. Jelikož se práce, která má být literární analýzou, týká zároveň oblasti historie, určitých konkrétních aspektů etnopsychologie a problematiky nacionalismu v čínském kontextu, analytické části předchází robustnější výkladová část těchto oblastí a zároveň kontext literárního vývoje, jehož je zkoumené dílo součástí, aby analyzované jevy byly srozumitelné i obci odborníků – nesinologů.

Tato práce je rozdělena do úvodu, čtyř kapitol a závěru. První kapitola představuje autora a jeho literární počiny spolu se sociálně-historickým kontextem jeho doby, Druhá kapitola objasňuje základní pojmy důležité pro pochopení tohoto díla, jako jsou koncept tváře, tzv. století ponížení a čínský nacionalismus. Ve třetí kapitole nás studentka seznamuje se satirizovaným nacionalismem obecně a následně s jeho projevy i v jiných dílech moderní čínské literatury, aby bylo zřejmé, že v satirické zpodobení nacionalismu není Wang Shuo průkopník, ale že doplňuje paletu dalších narativních satir, které si v moderní čínské literatuře berou nacionalismus za terč. Čtvrtá kapitola popisuje různé přístupy k zachycení anatomie narativních satir, které jí poskytly metodologickou oporu při rozboru díla, následně ve čtyřech rovinách toto dílo analyzuje, uvádí příklady zachycených signifikantních projevů satirického líčení (na úrovni děje, postav, institucí a samotného jazyka).

Nesporný klad předložené práce spočívá v tom, že studentka skutečně velmi důkladně představila kontext díla. Jakkoli se může zdát teoretická, výkladová část práce rozsáhlá a snad místy i nadměrně detailní, k pochopení satirizovaných jevů je kontext klíčem. Jak bylo zmíněno výše v posudku, v této práci bylo nutné obeznámit se mimo literární oblast vzhledem k tématu s vysoce specifickou problematikou ztráty a nabývání tváře, s různými pojetími toho, co tvář v čínském kulturním prostředí znamená, zde bylo studentce prokazatelně ku pomoci studium čínského jazyka a orientace v odborné literatuře k tomuto pojmu, idiomům, které se v souvislosti s ním v čínském jazyce (i zde v tomto díle) vyskytují. Totéž platí o jejím představení existující typologie nacionalismů v Číně spolu s odpovídajícími termíny, které v práci také uvádí a také o žánru tzv. *literatury lumpů*, jejíž kreativní modifikací toto dílo je. Každá tato oblast by vydala na samostatnou studii, a úskalím této konkrétní práce bylo udržet rovnováhu sdělování existujících poznatků nutných k pochopení rozebíraného díla a samotnou analýzou. Domnívám se, že přes rozsáhlost a informační hutnost výkladové přehledové části, se to studentce do značné míry podařilo.

Bylo by velmi přínosné, pokud by to čas byl studentce umožnil, aby v analytické části ještě více vytěžila z poznatků, které ve své práci přehledně a pečlivě vyložila, aby se s teoretickou prací ještě více propojovala a byla s ní v živějším a podrobnějším dialogu.

Zdůraznila bych ale, a to je velkým kladem této práce, že zahrnuje i velmi inovativní přístupy k rozboru satir: nejen kombinací více pohledů na satiru i způsoby, jak je číst, získané u předních literárních teoretiků západních satirických děl, ale také přidáním pohledu na historické události jako zdroje inspirace pro literární díla jako na odstředivá a dostředivá traumata. U čínské historie 20. století zpracované do fikce, a o to víc, pokud zpracované do fikce – satiricky, jsou bohatě zastoupeny oba typy, a v kombinaci s tématem nacionalismu je dostředivost a odstředivost těchto traumat, často ve vzájemné návaznosti, velmi zajímavým zorným polem, kterým se dá satirické zpracování jak nacionalismu tak národní ztráty tváře pozorovat.

Tato práce je pečlivě připravená, kultivovaně napsaná, po formální stránce studentka dodržela náležitosti české transkripce a ustálených zápisů konkrétních vlastních jmen a tam, kde to považovala za přínosné (v případě, že by se do práce pohroužil odborník vybavený znalostí čínského jazyka), uváděla vybrané pojmy i v čínských znacích.

Jakkoli bych uvítala analytickou část v ještě větším rozsahu, domnívám se, že tato práce je přínosná, v metodě inovativní, velice doufám, že inspiruje další badatele ke zkoumání některých zde stručněji představených kontextových oblastí, pro které se zde vzhledem k vymezení práce, nenašlo více prostoru. Práci Oleny Ryzhové tedy doporučuji k obhajobě a navrhuji z výše zmíněných důvodů hodnocení výborně až velmi dobře.

V Praze dne 4. února 2021

Mgr. Veronika Teryngerová